

Aanpassing etiketten uit Israël is goede zaak

Leo Kwartan

Als consument heb ik het recht voorgelicht te worden over producten die mogelijk besmet zijn met menselijk leed. Dus koop ik nooit een voetbal met Made in Pakistan erop, want die worden vaak gemaakt door uitgebuite Pakistaanse kinderen in slecht verlichte naaiateliers.

Hetzelfde geldt voor cacao-producten die niet het Fairtrade-keurmerk dragen. Ik wil geen chocola van bonen die in zakken van twintig kilo worden vervoerd op de rug van zesjarigen.

Zo wil ik ook geen avocado's met het etiket Uit Israël erop. De kans is immers groot dat die uit Joodse nederzettingen op de bezette Westelijke Jordaanoever komen. De nederzettingen zijn illegaal en gebouwd op gestolen land, namelijk dat van de Palestijnen.

Veel Israëlische exporteurs labelen producten uit de nederzettingen ten onrechte als Israëliësch. Dat verkoopt beter en levert bovendien geld op, omdat ze dan geen 17% importbelasting hoeven te betalen voor export naar de Europese Unie.

Minister Frans Timmermans van Buitenlandse Zaken wil een einde maken aan die oneerlijke labeling. Hij verdedigde dat in de Tweede Kamer. Het is doodsimpel: de nederzettingen liggen niet in Israël, dus op die producten mag niet staan dat ze daar zijn geproduceerd.

Het kwam hem te staan op felle kritiek van de SGP en de ChristenUnie, die hun christelijke bewogenheid met de onderdrukte

**SGP en ChristenUnie
vergeten hun
bewogenheid met de
onderdrukten als het
over Israël gaat**

medemens altijd prompt vergeten zijn als het Beloofde Land in beeld komt. Israël-bashing was het.

De VVD is ook tegen. Kamerlid Han ten Broeke moest met wat rationelers komen en bedacht dat Timmermans' maatregel negatieve gevolgen zou hebben voor de werkgelegenheid in bezet gebied, voor zowel Israëliërs als Palestijnen.

Hij is even bezorgd over de onderdrukten als over de onderdrukkers. Alsof de Palestijnen hun handjes mogen dichtknijpen met nederzettingen die gebouwd zijn op hun voorouderlijke landbouwgronden, waar ze alleen nog welkom zijn als goedkope arbeidskracht.

Ik raad hem aan eens wat rapporten te lezen van Kav LaOved, een Israëlische non-gouvernementele organisatie die opkomt voor de rechten van de circa 30.000 Palestijnse arbeiders in de nederzettingen. Israëlische werkgevers overtreden systematisch de arbeidswetten. De meeste Palestijnen verdienen minder dan de helft van het minimumloon. Lonen worden vaak niet uitbetaald. Kinderen moeten gevaarlijk werk doen zonder beschermende kleding. Werknemers die zich organiseren worden geïntimideerd.

Israëls vrienden in de Tweede Kamer willen deze situatie voor de consument verdoezelen door toe te staan dat Israël doorgaat met de oneerlijke labeling van producten. En als Ten Broeke bezorgd is over de Palestijnse werkgelegenheid in bezet gebied, zou hij moeten beseffen dat hij zich op een hellend vlak beweegt. Ik kan me namelijk niet voorstellen dat Ten Broeke Pakistaanse voetballen koopt omdat hij bang is dat die bleke Pakistaanse kinderen anders hun baantje verliezen.

Leo Kwartan is arabist en werkzaam als adviseur voor ondernemingen die opereren in het Midden-Oosten

